

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Doorkiesnummer
1312

Behandeld door
E. Leppink

Datum
28 april 2020

Onderwerp
Aanvullende informatie politiek beraad tariefdifferentiatie

Geachte raadsleden,

In het politiek beraad van 10 maart jongstleden hebben wij u aanvullende informatie toegezegd omtrent het onderwerp differentiatie woonlasten en kwijscheldingsbeleid. Deze informatie doen wij u hierbij toekomen.

Differentiatie woonlasten – vaste en variabele kosten

Gevraagd is naar aanvullende informatie over de verhouding tussen de vaste en variabele kosten die gedekt worden vanuit de riool- en afvalstoffenheffing. Met variabele kosten worden in dit verband de kosten bedoeld die meebewegen met het aantal personen in het huishouden. De vaste kosten zijn voor iedere aansluiting gelijk, ongeacht het aantal personen in het huishouden.

In het kader van de afvalstoffenheffing bestaan de vaste kosten voornamelijk uit de kosten voor vrachtwagens en het rijden van routes, de milieueilanden, het afvalbrengpunt en klein chemisch afval depot en administratieve kosten/overhead. De variabele kosten bestaan hoofdzakelijk uit de verwerkingskosten van het aangeleverde afval. De variabele kosten voor het inzamelen van gft en restafval bedragen ongeveer 25% van het totaal.

De kosten voor beheer en onderhoud van de riolering variëren niet mee met het aantal personen in het huishouden. Deze kosten zijn vrijwel volledig afhankelijk van de frequentie van het uit te voeren onderhoud. Het daadwerkelijke gebruik van het rioleringsstelsel door onze inwoners heeft hier nauwelijks invloed op.

Voor alle duidelijkheid merken wij op dat de verhouding tussen vaste en variabele kosten niets zegt over de mate waarin huishoudens profijt hebben van de aanwezige voorzieningen. Zo zijn de kosten voor een rioolaansluiting voor alle huishoudens bijvoorbeeld gelijk, maar maakt een meerpersoonshuishouden meer gebruik van de rioolaansluiting dan een eenpersoonshuishouden. Juist dit gegeven, een verschil in profijt bij gelijke vaste kosten, maakt dat het vraagstuk omtrent de wenselijke mate van tariefdifferentiatie vooral een politiek, in plaats van een bedrijfseconomisch, vraagstuk is.

Verevening woonlasten tussen eenpersoons en vier- of meerpersoonshuishoudens

In het politiek beraad is de suggestie gedaan om in plaats van een onderscheid tussen eenpersoons en meerpersoonshuishoudens, een verevening toe te passen tussen eenpersoonshuishoudens en vier- of meerpersoonshuishoudens. Zoals eerder aangegeven raadt het college deze mogelijkheid af vanwege de mutatedruk die dit veroorzaakt wanneer er zich wijzigingen in het huishoudensomvang voordoen. Dit

brengt hoge administratieve kosten met zich mee. Daarnaast is het aantal eenpersoonshuishoudens in Almelo (11.054) veel hoger dan het aantal vier- of meerpersoonshuishoudens (6.254)¹. Dit betekent dat een beperkte verlaging van het tarief van eenpersoonshuishoudens, bij gelijkblijvende belastingopbrengsten, moet worden gecompenseerd door een relatief grote verhoging van het tarief van vier- of meerpersoonshuishoudens. Ter illustratie: een verlaging van 5% van het basis afvaltarief voor eenpersoonshuishoudens (€ 12,93) wordt in dat geval gecompenseerd door een verhoging van het tarief voor vier- of meerpersoonshuishoudens met 8,8% (€ 22,85).

Kwijtscheldingsbeleid – optrekken normkosten van bestaan

Bij het toekennen van kwijtschelding wordt gekeken naar de betalingscapaciteit van inwoners. Bij de berekening van deze betalingscapaciteit wordt rekening gehouden met de 'normkosten van bestaan', de minimaal noodzakelijk geachte middelen om te kunnen voorzien in het dagelijks levensonderhoud. Het rijk gaat daarbij uit van 90% van de bijstandsnorm. Net als in andere gemeenten heeft de gemeente Almelo de norm op 100% van de bijstandsnorm gesteld.

Gevraagd is om informatie over het aantal huishoudens met een inkomen net boven het sociaal minimum, de mogelijkheden om de normkosten van bestaan op te trekken naar een percentage dat hoger ligt dan 100% en de effecten die dit heeft op het recht op kwijtschelding en de armoedeval.

In onderstaande tabel wordt het aantal huishoudens aangegeven met een inkomen tot een bepaald % van het sociaal minimum. Het gaat om aantallen op peildatum 1 januari 2019.

Tabel 1. Aantal huishoudens met een inkomen tot% van het sociaal minimum							
	101%	105%	110%	120%	130%	140%	150%
Inkomen als werknemer	184	261	337	522	752	1.012	1.288
Inkomen als zelfstandige	158	171	188	213	243	262	290
Uitkering inkomstverzekering	1.170	1.625	2.134	2.968	3.651	4.225	4.713
Uitkering sociale voorzieningen	1.516	1.878	2.258	2.430	2.545	2.649	2.721
Totaal	3.028	3.935	4.917	6.133	7.191	8.148	9.012

Bron: Stimulansz Minimascan 2019, peildatum 1 januari 2019

Wij doen u bovenstaande informatie toekomen maar merken daarbij op dat het niet mogelijk is om normkosten van bestaan op een percentage vast te stellen dat hoger ligt dan 100%. In het kader van het gemeentelijke kwijtscheldingsbeleid is in artikel 1 van de Regeling Kwijtschelding provinciale, gemeentelijke en waterschapsbelasting vastgelegd dat het percentage voor de berekening van de normkosten van bestaan, ten hoogste 100% mag zijn. Het vaststellen van een hoger percentage is juridisch niet mogelijk.

Uw raad heeft aangegeven in een politiek beraad graag verder te willen spreken over dit onderwerp. Wij hebben het presidium van uw raad dan ook voorgesteld om het onderwerp van deze raadsbrief te agenderen voor een tweede politiek beraad.

Overigens merken wij op dat voor een ordentelijke invoering van tariefdifferentiatie naar huishoudensomvang, mede afhankelijk van de beleidskeuzes die hierin gemaakt worden, reeds vóór het zomerreces van 2020 een heldere uitwerkingsrichting bekend moet zijn.

¹ Peildatum 25 maart 2020

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

F.W. van Ardenne

A.J. Gerritsen